

Maahanmuutto ja turvallisuus – kaksi teoreettista näkökulmaa

Antti Kannianen

Artikkeli käsittelee kansainvälisen siirtolaisuuden ja turvallisuuden välistä yhteyttä kahdesta eri näkökulmasta. Ensiksikin selvitetään millaista lähestymistapaa ns. turvallistamisteoria käyttää ja toiseksi, miten inhimillisen turvallisuuden teorian avulla voidaan tutkia siirtolaisuutta. Molemmat teoriasuuntaukset pohjautuvat laajalle turvallisuuskäsitykselle. Teoriat eroavat kuitenkin siten, että turvallistamisteoreettinen tutkimus keskittyy diskurssianalyysiin, ja inhimillinen turvallisuus ihmisten kohtaamiin konkreettisiin uhkisiin sekä käytännön tekoihin yksilöiden suojelemiseksi. Turvallistamisteoriaa on käytetty paljon siirtolaisuusaiheisessa tutkimuksessa, inhimillistä turvallisuutta ei juurikaan.

Avainsanat: kansainvälinen siirtolaisuus, turvallistaminen, inhimillinen turvallisuus

Key words: international migration, securitization, human security

Johdanto

Tarkastelen tässä artikkelissa sitä, miten maahanmuutto ja turvallisuus linkittyvät yhteen. Tarkastelunäkökulma on teoreettinen. Maahanmuutolla tarkoitetaan tässä kansainvälistä siirtolaisuutta, joka kohdistuu johonkin suvereeniin valtioon. Turvallisuutta määrittävistä teorioista otan esimerkiksi kaksi erilaista lähestymistapaa: turvallistamisteorian (securitization) ja inhimillisen turvallisuuden (human security). Näillä kahdella teoriakoulukunnalla on tiettyjä yhtäläisyyk-

siä, mutta maahanmuuttoa tutkittaessa niitä voidaan käyttää keskenään hyvinkin eri tavoin.

Maahanmuuton ja turvallisuuden yhteen niputtaminen on riskialtista, vaikka sen tekisi vain teoreettisella tasolla. Maahanmuuttoaiheiseen julkiseen keskusteluun osallistuu henkilöitä, joiden mielestä maahanmuutosta tai maahanmuuttajista ei saisi puhua negatiiviseen sävyyn. Toisaalta on olemassa henkilöitä, joiden mukaan Suomeen muuttaa tai tänne ”otetaan” liikaa ulkomaalaisia tai ainakin vääränlaisia ihmisiä (ns. maahanmuuttokriitikot, vrt. Hannula 2011). Näiden kahden ryhmän lisäksi on olemassa rasisteja, joiden mukaan jotkut ihmisryhmät ovat sinällään alempiarvoisia kuin oma etninen tai muu viiteryhmä. Kahden viimeksi mainitun ryhmän välinen raja on välillä epäselvä (Förbom 2010).

Artikkelissani en ota henkilökohtaisesti kantaa maahanmuuton puolesta tai vastaan, vaan esittelen muiden tutkijoiden ajatuksia maahanmuuton ja turvallisuuden teemasta. Maahanmuuttotutkimus on siitä erityinen tieteenala, että se liittyy erittäin läheisesti politiikkaan, jopa päivänpolitiikkaan. Luonnollisesti kaikki yhteiskuntatieteelliset tutkimukset ovat jossain määrin poliittisia, mutta uskon tällä alalla yhteyden olevan erityisen vahva. Jotkut maahanmuuttotutkijat eivät edes pyri esiintymään neutraaleina, vaan heidän teksteistään voi melko suoraan lukea vallitsevien politiikkojen kritiikkiä ja teemaan liittyviä parannusehdotuksia.

Turvallistamisesta ja inhimillisestä turvallisuudesta yleensä

Maahanmuuttoa tai ylipäätään kansainvälistä tai valtioiden sisäistä siirtolaisuutta ei perinteisesti ole tutkittu turvallisuusnäkökulmasta. Sen sijaan maailmanpolitiikan eli kansainvälisten suhteiden oppialalla turval-

---

Kirjoittaja FM Antti Kannianen on valmistunut Helsingin yliopiston geotieteiden ja maantieteen laitokselta. Hän on aikaisemmin tutkinut esimerkiksi kansanedustajien maahanmuuttomielipiteitä.

lisuus on yksi keskeisimpiä tutkimusaiheita. Valtioiden välisten suhteiden ajateltiin yleisesti varsinkin kylmän sodan aikana olevan anarkistisia. Tämän näkemyksen mukaan valtioiden intressit ovat perimmäiseltä luonteeltaan ristiriitaisia, ja sota on tällaisten suhteiden luonnollinen seuraus. Eräiden tutkijoiden mukaan pysyvä rauha voidaan tästä huolimatta saavuttaa. Heitä kutsutaan liberalistisen koulukunnan edustajiksi. Realistit sen sijaan väittävät, että valtioiden välistä epäluulon ilmapiiriä tai vihamielisäkään suhteita ei voida koskaan kokonaan häivyttää (Jackson & Sørensen 2003). Joka tapauksessa turvallisuus oli ja on edelleen keskeinen teema maailmanpolitiikan tutkimuksessa.

Kylmän sodan loppu loi tarpeen uudistaa turvallisuusteorioita, jotka olivat keskittyneet valtioiden välisiin suhteisiin. Yhtäkkiä maailma ei ollutkaan enää jaettuna kahteen selkeään vihollisleiriin, ja turvallisuusympäristö näyttäytyi eri valossa. Erityisesti Yhdysvallat liittolaisineen joutui uuteen tilanteeseen, kun entinen arkkivihollinen Neuvostoliitto hajosi 1990-luvun alussa. Toisin kuin voisi kuvitella, turvallisuuspolitiikka ja sen tutkimus eivät kadonneet mihinkään, vaan tarkastelutavat muuttivat muotoaan. Muodonmuutos tuli esille erityisesti turvallisuusagendan laajenemisena, jolloin alettiin puhua laajasta turvallisuuskäsityksestä (Limnell 2009, 5; Raitasalo ja Sipilä 2007). Turvallistaminen ja inhimillinen turvallisuus ovat molemmat vastauksia turvallisuusympäristön muutokseen ja ne molemmat perustuvat laajalle turvallisuuskäsitykselle. Näiden teoriasuuntausten kannattajat sekä tutkivat valtioiden turvallisuusagendojen laajenemista että toivat esille muiden kuin valtiotoimijoiden turvallisuusintressejä.

Kylmän sodan jälkeen valtioiden turvallisuuspolitiikassa alettiin ottaa huomioon niin sanottuja uusia uhkia. Tällaisia ovat esimerkiksi poissulkevat identiteettikäsitykset, ilmaston lämpeneminen, huumeet, terrorismi, vähenevät luonnonvarat sekä kemiallisten, biologisten ja ydinaseiden leviäminen muille kuin valtiotoimijoille (Kerttunen 2007). Toisin kuin ennen, nämä uhkakuvat eivät liity pelkästään sotilas- ja puolustuspolitiikkaan. Lisäksi uudet uhkat eivät ole niin ilmiselviä ja helposti perusteltavissa olevia kuin aikaisemmin uhka-arvioita dominoinut valtioiden välinen sota. Siksi niiden merkityksistä ja todenmukaisuudesta kiistellään (Limnell 2009)

Laajan turvallisuuskäsityksen toinen seuraus oli se, että huomiota alettiin kiinnittää entistä enemmän myös muiden kuin valtioiden turvallisuuteen. Esimerkiksi Buzan et al. esittävät teoksessaan *Security: A New Framework for Analysis* relevanteiksi analyysitasoiksi sekä kansainväliset järjestelmät että yksilöt ja lisäksi niiden kolme välitasoa (Buzan et al. 1998). Erityisesti inhimillisen turvallisuuden puolestapuhujat ovat vaatineet ihmisen nostamista huomion keskipisteeseen valtioiden sijasta. Usein korostetaan, että turvallisuus ei ole vain vapautta pelosta (freedom from fear), vaan myös vapautta puutteesta (freedom from want) ja lisäksi vapautta toimia omaksi hyödykseen (Commission on Human Security 2003). Turvallisuus näin ymmärrettynä alkaa lähestyä kehityksen käsitettä, ja niillä onkin Alkiren (2003, 5) mukaan paljon yhteistä. Inhimillisen turvallisuuden määrittelemisessä tärkeää on myös turvallisuuden eri osa-alueiden tunnistaminen. Termiä käytettiin YK:n vuoden 1994 inhimillisen kehityksen raportissa (Human Development Report 1994). Siinä inhimillisen turvallisuuden osa-alueiksi määriteltiin taloudellinen, ruoka-, terveys-, ympäristö-, henkilökohtainen, yhteisöllinen ja poliittinen turvallisuus. Sen jälkeen määritelmiä on tullut useita, ja käsitteen sisältöä on pyritty myös tiivistämään yhden virkkeen mittaiseksi (Alkire 2003).

Turvallistamistutkimuksen pääasiallinen metodi on diskurssianalyysi. Tutkijat seuraavat tietystä tai useammasta valtiossa käytävää julkista keskustelua maahanmuutosta ja analysoivat sen sävyä ja siihen sisältyviä implisiittisiä sekä eksplisiittisiä viestejä. Turvallistaminen ymmärretään juuri puheakteiksi sekä muiksi ilmaisukeinoiksi, jotka esittävät jonkun asian uhkaksi (McDonald 2008). Keskeistä turvallistamisteoriassa on, että uhkapuhetta tuottavat yhteiskunnan vaikutusvaltaisimmat toimijat, joiden puheeseen yleisö uskoo. Turvallistamisen yksi osa-alue on se, että uhkan torjumiseksi noustaan tavanomaisen politiikan yläpuolelle, jossa poikkeuksellisetkin keinot ovat käytettävissä. (Buzan et al. 1998.)

Turvallistaminen ja maahanmuutto

Maahanmuuton ja turvallisuuden välisestä yhteydestä on puhuttu koko kylmän sodan jälkeisen aikakauden ajan, mutta erityisesti 2000-luvun alun terroriisikojen jälkeen. Maahanmuutto on mainittu valtioiden

turvallisuusasiakirjoissa muiden ilmiöiden rinnalla, ja maahanmuuton nimeämistä turvallisuusuhkaksi on myös paljon tutkittu. Tutkijoiden keskeinen viesti on, että maahanmuuton uhkaa on vahvasti liioiteltu (Bigo 2002; Huysmans 2006). Toisin sanoen kansainvälinen muuttoliike on heidän mukaansa turvallistettu perusteettomasti. Tutkijoiden mukaan syypäitä tähän ovat sekä poliitikot, turvallisuuden ammattilaiset että media. Turvallistamisen tausta on kirjoittajien mukaan paitsi laajentuneessa turvallisuuskäsityksessä, myös maahanmuuton painopisteen siirtymisessä työsiirtolaisuudesta turvapaikanhakijoihin ja sääntöjenvastaisesti rajoja ylittämään pyrkiviin ihmisiin (ns. paperitomat tai laittomat siirtolaiset).

Tutkijoiden mukaan maahanmuutolla väitetään olevan useita negatiivisia seurauksia. Esimerkiksi Ayse Ceyhanin ja Anastassia Tsoukalan (2002) mukaan maahanmuuttokeskustelu Yhdysvalloissa ja Länsi-Euroopassa on keskittynyt neljän akselin ympärille, jotka ovat sosioekonomia, turvallisuus, identiteetti ja politiikka. Kaikkiin näihin liittyy maahanmuuttovastainen puhe. Jef Huysmansin (2006) mukaan tällainen puhe liittyy pelon ja luottamuksen jakamiseen, jossa vaikutusvaltaiset yhteiskunnalliset toimijat luovat puheen tasolla ”omaa tilaa”, ja jaottelevat ihmiset meihin ja muihin.

Huysmans esittää, että pelon ja luottamuksen jakamisen lisäksi toinen tapa turvallistaa maahanmuutto tapahtuu käytännössä hallitsemalla inkluusiota ja ekskluusiota (mukaan ottaminen vs. pois sulkeminen). Tämä tarkoittaa rajavalvontaa, ulkomaalaisten palautuksia ja käännytyksiä sekä esimerkiksi ulkomaalaisten rekisteröintiä kontrollin varmistamiseksi. Kolmanneksi Huysmans nostaa esille sen, että turvallisuuspuhe rakenteellistaa syrjäytymistä ja altistaa väkivaltaan. Konstruktivistina Huysmans uskoo, että negatiivisävytteinen julkinen maahanmuuttopuhe luo itsekin todellisuutta ja vahvistaa siten uhkakuvia. Tämän takia turvallisuustutkimuksen ei pitäisi Huysmansin mukaan ottaa lainkaan kohteekseen maahanmuuttoa.

Didier Bigon (2002) mukaan humanitaarisen maahanmuuton puolesta puhuminen on osa turvallistamisprosessia. Hänen mielestään ”todellisten” turvapaikanhakijoiden erottaminen muista kansainvälisistä siirtolaisista ja tiukka rajavalvonta jälkimmäisten kontrolloimiseksi paljastaa uhkaolettaman. Bigo nimittää maahanmuuttokontrollia ahdistuksen hallinnoksi, millä hän viittaa juuri turvallisuusdiskurssiin.

Lisäksi Bigo väittää, että turvallisuuden ammattilaiset niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla ovat omineet turvallisuudesta huolehtimisen itselleen. Oma vaikutusvaltaansa kasvattaakseen he suurentelevat uhkakuvia.

Toisaalta Christina Boswell (2007a; 2007b; 2009) on kritisoinut edellä esitettyjä väitteitä. Hän on tunnistanut kolme maahanmuuton turvallistamista vastaan toimivaa tekijää. Ensinnäkin Boswell huomauttaa, että maahanmuuton leimaaminen turvallisuusuhkaksi voi olla ristiriidassa valtion muiden tehtävien ja intressien kanssa. Esimerkiksi talouskasvu, vaurauden jakaminen ja ihmisoikeudet voivat kärsiä turvallistamisesta. Toiseksi joissakin valtioissa voi olla riskialtista puhua maahanmuutosta uhkana, jos ulkomaalaisten kulku rajan ylitse ei ole hallinnassa. Tällöin huomio voisi liikaa kiinnittyä viranomaisille ja poliitikoille epämiellyttävään asiaan, jolloin turvallistaminen sotisi heidän intressiensä kanssa. Kolmanneksi epätodennukaiset väitteet maahanmuutosta voivat Boswellin mukaan syödä valtaapitävien uskottavuutta.

Inhimillinen turvallisuus ja maahanmuutto

Inhimillinen turvallisuus ei ole ollut kovinkaan suosittu teoriapohja muuttoliiketutkimuksessa. Se on enemmänkin saanut tuulta alleen kansainvälisen turvallisuuspolitiikan tutkijoiden piirissä (ks. esim. Kaldor, Martin & Selchow 2007). Kuitenkin esimerkiksi edellä mainitun Human Security Now-raportin (2003) yksi luku käsittelee ”ihmisiä liikkeessä”. Tämä kertoo siitä, että kansainväliset siirtolaiset on tunnustettu yhdeksi haavoittuvista ihmisryhmistä maailmassa. Lisäksi ulkomaalaisten epävarma asema kohde- ja kauttakulkumaissa on ollut jatkuvasti tutkijoiden mielenkiinnon kohteena. Ilmiöitä ei juuri koskaan lähestytä inhimillisen turvallisuuden kautta, vaan lähtökohdaksi otetaan esimerkiksi ihmisoikeudellinen näkökulma. Siirtolaisuustutkimuksessa inhimillisen turvallisuuden käsitteen tuottaminen ei siten näytäkään miltään paradigman muutokselta. Toisin on kansainvälisessä politiikassa, jossa tutkimuksen ja käytännön politiikan keskiössä ovat usein valtiot eivätkä niinkään yksittäiset ihmiset.

Maahanmuuton ja inhimillisen turvallisuuden välistä yhteyttä voidaan tarkastella joko siirtolaisiin

kohdistuvien tai heidän aiheuttamiensa uhkien kautta. Jälkimmäisiä on paljon pelätty ja pelätään edelleen länsimaissa, - paljolti turhaan, kuten turvallistamisteoreettinen tutkimus on todennut,. Usein pelot pohjautuvat ennakkoluuloihin, puutteellisiin tietoihin tai suoranaiseen muukalaisvihaan. Kuitenkin esimerkiksi eräissä kehitysmaissa naapurivaltioista konflikteja paenneet pakolaiset ovat voineet vaikeuttaa paikallisväestön elinoloja (Whitaker 2002). Tällaisia ”massiivisia väestöliikkeitä” ei ole esimerkiksi Euroopassa pitkään aikaan koettu, eikä nykyistä sääntöjenvastaista siirtolaisuutta sellaisena voi pitää. Sen sijaan yli rajojen muuttamaan pyrkivien ja varsinkin ilman viranomaisten myöntämiä lupia ulkomailla oleskelevien tilanne on usein turvaton (vrt. Viitanen ja Tähjä 2010).

Harald Kleinschmidt (2006a ja 2006b) esittää, että itsenäisten valtioiden ajamat tiukat ulkomaalaispolitiikat ja rajakontrollit uhkaavat sekä siirtolaisten että kansalaisten inhimillistä turvallisuutta. Hänen mukaansa ylijäräinen muuttoliike on aina ollut luonnollinen osa ihmisyyttä, ja siten rajojen legitimeetti on kyseenalainen. Kleinschmidt kyseenalaistaa kokonaan valtioiden laajalti tunnustetun oikeuden rajoittaa ihmisten liikkumista alueellensa. Hänen mukaansa muuttamaan pyrkivien ihmisten näkemykset valtioiden välisistä rajoista poikkeavat voimakkaasti hallitusten näkemyksistä, ja tämä vie pohjaa rajojen hyväksyttävyydeltä ja oikeutukselta. Kleinschmidt pitää turvapaikanhakijoita ja pakolaisia kansainvälisten siirtolaisten haavoittuvimpana ryhmänä, mutta peräänkuuluttaa myös muiden ryhmien huomioimista. Hänen mukaansa siirtolaisten inhimillisen turvallisuuden takaaminen vaatisi ”läpinäkyviä, tasa-arvoisia ja reiluja sääntöjä ja menettelytapoja, jotka perustuvat laajalti hyväksytyille, perustelluille ja kestäville periaatteille, joiden voidaan olettaa olevan voimassa selvästi luvatus ajan” (Kleinschmidt 2006b, 11).

Kansainvälisten siirtolaisten turvallisuuteen kohdistuu vakavimmat uhkat yleensä rajanylitystilanteissa. Varsinkin tiukimmin vartioituja rajoja ylittävät siirtolaiset panevat usein terveytensä ja jopa henkensä alttiiksi yrityksessä. Esimerkiksi Yhdysvalloissa tiukentunut rajakontrolli tietyillä alueilla ajoi siirtolaiset yrittämään rajanylitystä harvemmin asuttujen seutujen, kuten vuoristoiden ja autiomaiden läpi. Tällöin useimmat kuolivat tai loukkaantuivat matkan aikana (Cornelius 2001). Eurooppaan suuntaavat afrik-

kalaiset ja aasialaiset ylittävät matkallaan useimmiten jonkin merialueen, mikä ei myöskään ole riskitöntä (Carling 2007; Spijkerboer 2007). Tholen (2010) huomauttaa, että sääntöjenvastaisten siirtolaisten torjunta rajoittaa myös pakolaisten pääsyä turvapaikanhakumenettelyyn.

Inhimillisen turvallisuuden näkökulmasta katsottuna kansainvälisten siirtolaisten pitkäaikainen oleskelu ei ole välttämättä turvallista kaikissa tulomaisissa. Erityisesti paperittomien, eli ”luvottomasti” maassa oleskelevien ulkomaalaisten tilanne on haavoittuva (vrt. Viitanen ja Tähjä 2010; Leppäkorpi 2011). Heidän voi olla erittäin vaikeaa tai jopa mahdotonta elää vapaana puutteesta tai pelosta. Esimerkiksi Välimeren etelä- ja itärantojen maissa elää miljoonia ihmisiä niin sanotusti välitullassa: heillä ei välttämättä ole valoisia tulevaisuudennäkymiä asuinpaikassaan, mutta parempaan pyrkiminenkään ei ole mahdollista (Fargues 2009). Myös Euroopassa elää miljoonia paperittomia ulkomaalaisia (Vogel 2009), eikä heidänkään tilanteensa ole täysin turvallinen. Oma ryhmänsä ovat turvapaikanhakijat ja ihmiskaupan uhrin, joiden tilanne on joissakin Euroopan maissa kurja (Greece: irregular migrants... 2010; Jokinen, Ollus & Viuhko 2011).

Turvallisuuden käsitettä voidaan laajentaa siten, että uhkana pidetään myös kyvyttömyyttä toimia vapaasti omaksi hyödykseen tai ”toteuttaa omaa potentiaaliaan”. Tällöin esimerkiksi työn löytäminen, työttömyys, koulutusta vastaamaton työ tai alhainen koulutustaso kuuluvat turvallisuuden käsitteen piiriin (vrt. Heikkilä 2005; Paalanen 2000; Pohjanpää, Paananen & Nieminen 2002). Inhimillisen turvallisuuden käsite voidaan siis ulottaa tällaisiin ilmiöihin, mutta muidenkin näkökulmien tai teoriapohjien käyttäminen on luonnollista, ellei jopa suositeltavaa. Turvallisuuspohdinnan ulottaminen kaikille elämänalueille syö lopulta sen uskottavuutta.

Yhteenveto

Olen artikkelissani tarkastellut sitä, miten turvallisuustutkimuksen kahta eri suuntausta voidaan hyödyntää tutkittaessa kansainvälistä siirtolaisuutta. Turvallistamistutkimus keskittyy siihen, miten kohdeyhteiskunnissa reagoidaan siirtolaisuuteen (maahanmuuttoon) ja millaista kritiikkiä reaktiot ovat saaneet osakseen. Inhimillisen turvallisuuden käsitettä ei

ole paljoa käytetty siirtolaisuustutkimuksessa. Käsite sopisi hyvin kansainvälisten siirtolaisten vaihtelevien ongelmien tutkimiseen. Näkökulmaa voisi käyttää esimerkiksi kokonaiskuvan luomiseksi paperittomista siirtolaisista. Toisaalta inhimillinen turvallisuus on venyvä käsite, joten sen alaan voidaan lukea kuuluvaksi melkein mitkä tahansa ihmisten kokemat ongelmat. Turvallisuuden reuna-alueilla käsite menettää kuitenkin merkitystään; mielestäni käsitettä voidaan käyttää parhaiten silloin, kun kyse on todellisista ja vakavista uhkista ihmisen hengelle tai fyysiselle ja psyykkiselle terveydelle.

Turvallistamisteoreettinen tutkimus on sen sijaan käyttökelpoinen ”työkalu” vain hyvin rajatulla alueella. Se on kuitenkin nostanut esiin arvokasta tietoa maahanmuuttopuheesta, ja paljastanut neutraalinkin oloisen argumentoinnin peiteltyjä merkityksiä. Tutkimusta aihepiiristä alkaa olla kuitenkin jo niin paljon, että teorian pohjalta voi olla vaikea enää tehdä merkittäviä uusia avauksia. Toisaalta Suomessa aihe on jäänyt vähälle huomiolle, vaikka muuten maahanmuuttokeskustelu on ollut intensiivistä jo pitkään.

Kylmän sota loppui jo 1990-luvun alussa. Vastavasti 11.9.2001 tapahtuneista terroriteoista on jo 10 vuotta. Turvallisuus ja siirtolaisuus pysyvät kuitenkin edelleen kiinnostavina keskustelun ja politikoinnin aiheina. Nämä kaksi teemaa yhdistävä tutkimus voi tuoda esiin kiinnostavia näkökulmia. Esimerkiksi maahanmuuttajien työttömyydellä on kaksi puolta. Yhtäältä sitä voidaan pitää kansantaloudellisena uhkana, mutta toisaalta rakenteellinen työttömyys kertoo siirtolaisten haavoittuvasta asemasta, syrjinnästä ja sopeutumisen vaikeudesta.

Lähteet

- Alkire, Sabina (2003). A conceptual framework for human security. CRISE Working Paper 2. Oxford University, Oxford. Saatavilla: <http://www.crise.ox.ac.uk/pubs/workingpaper2.pdf> Luettu 22.3.2011.
- Bigo, Didier. (2002). Security and immigration: toward a critique of the governmentality of unease. *Alternatives* 27: 1 (Special issue), 63–92.
- Boswell, Christina. (2007a). Migration control in Europe after 9/11: explaining the absence of securitization. *Journal of Common Market Studies* 45: 3, 589–610.
- Boswell, Christina. (2007b). The securitisation of migration. A risky strategy for European States. DIIS Briefs 2007. Danish Institute for International Studies, Copenhagen. In: http://www.diis.dk/graphics/Publications/Briefs2007/boswell_securing_of_migration.pdf Luettu 3.11.2009.
- Boswell, Christina (2009). Migration, security and legitimacy. In: Givens, Terri E., Freeman Gary P. & Leal, David L. (Eds.): *Immigration policy and security*. Routledge, New York & London, pp. 93–108.
- Buzan, Barry, Wæver Ole & de Wilde, Jaap (1998). *Security: a new framework for analysis*. 1. 239 p. Lynne Rienner Publishers, Boulder and London.
- Carling, Jorgen (2007). Migration control and migrant fatalities at the Spanish-African borders. *The International Migration Review* 41: 2, 316–343.
- Ceyhan, Ayse & Tsoukala, Anastassia (2002). The securitization of migration in Western societies: ambivalent discourses and politics. *Alternatives* 27: 1 (Special issue), 21–39.
- Cornelius, Wayne A. (2001). Death at the border: efficacy and unintended consequences of US immigration control policy. *Population and Development Review* 27: 4, 661–685.
- Commission on Human Security (2003): *Human Security Now*. 168 p. UN, New York.
- Fargues, Philippe (2009). Work, refugee, transit: an emerging pattern of irregular immigration in South and East of the Mediterranean. *International Migration Review* 43: 3, 544–577.
- Förbom, Jussi (2010). Hallan vaara — merkintöjä maahanmuuton puhetaivoista. Into-Pamfletti. Like, Helsinki. 200 s.
- Greece: irregular migrants and asylum-seekers routinely detained in substandard conditions (2010). Amnesty International, London. In: <http://www.amnesty.org/en/library/asset/EUR25/002/2010/en/07291fb2-dcb8-4393-9f13-2d2487368310/eur250022010en.pdf>. Luettu: 22.3.2011.
- Hannula, Milla (2011): *Maassa maan tavalla*. Maahanmuuttokritiikin lyhyt historia. Otava, Helsinki.
- Heikkilä, Elli (2005). Mobile vulnerabilities: perspectives on the vulnerabilities of immigrants in the Finnish labour market. *Population, Space and Place* 11: 6, 485–497.
- Human Development Report (1994). Oxford University Press, Oxford and New York.

- Huysmans, Jef (2006). *The politics of insecurity. Fear, migration and asylum in the EU*. 1. painos, 191 ps. Routledge, London and New York.
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg (2003). *Introduction to International Relations: Theories and Approaches*. 2. edition. 336 p. Oxford University Press, Oxford and New York.
- Jokinen, Anniina, Ollus, Natalia & Viuhko Minna (2011). *Ehdoilla millä hyvänsä – Työperäinen ihmiskauppa ja ulkomaalaisten työntekijöiden hyväksikäyttö Suomessa*. Report Series 67. Heuni, Helsinki. Saatavilla: <http://www.heuni.fi/Etusivu/Publications/1290609902850> Luettu: 24.3.2011.
- Kaldor, Mary, Martin, Mary & Selchow, Sabine (2007). *Human security: a new strategic narrative for Europe*. *International Affairs* 83: 2, 273–288.
- Kerttunen, Mika (2007, toim.). *Uudet uhkat? Maanpuolustuskorkeakoulun julkaisusarja 2*, Tutkimus-
selosteita nro 37. 142 s.
- Kleinschmidt, Harald (2006a). *Migration, regional integration and human security: an overview of research developments*. In: Kleinschmidt, Harald (2006, Ed.) *Migration, regional integration and human security*. Ashgate, Aldershot & Burlington, pp. 61-102.
- Kleinschmidt, Harald (2006b). *Introduction*. In: Kleinschmidt, Harald (2006, ed.) *Migration, regional integration and human security*. Ashgate, Aldershot & Burlington, pp. 1–18.
- Leppäkorpi, Mervi (2011). *Asiaton oleskelu kielletty. Tutkimusmatkalla paperittomien Suomessa*. 205 s. Into Kustannus Oy, Helsinki.
- Limnell, Jarno (2009). *Suomen uhkakuva politiikka 2000-luvun alussa*. Maanpuolustuskorkeakoulun strategian laitoksen julkaisusarja 1: *Strategian tutkimuksia* 29. 464 s.
- McDonald, Matt (2008). *Securitization and the construction of security*. *European Journal of International Relations*, 14: 4, 563–587.
- Paalanen, Pirjo (2000). *Ylikoulutetut naiset apu työvoimana: filippiiniläisnaisten sijoittuminen Suomen työmarkkinoille*. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto.
- Pohjanpää, Kirsti, Paananen, Seppo & Nieminen, Mauri (2003). *Maahanmuuttajien elinolot: venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamilaisten elämää Suomessa 2002*. Tilastokeskus, Helsinki.
- Raitasalo, Jyri & Sipilä, Joonas (2007). *Mikä Suomea uhkaa? Laaja turvallisuuskäsitys ja uhkakuva politiikka näkökulmina Suomen turvallisuuspolitiikkaan*. *Julkaisusarja 4: työpapereita* 23. Strategian laitos, Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki.
- Spijkerboer, Thomas (2007) *The human costs of border control*. *European Journal of Migration and Law* 9: 1, 127–139.
- Tholen, Berry (2010) *The changing border: developments and risks in border control management of Western countries*. *International Review of Administrative Sciences* 76: 2, 259–278.
- Viitanen, Kaisa ja Tähjä, Katja (2010): *Paperittomat*. HS-kirja. Kariston Kirjapaino Oy, Hämeenlinna.
- Vogel, D. (2009). *Size and development of irregular migration to the EU*. *Comparative Policy Brief*, CLANDESTINO Project. October, 2009. In: http://clandestino.eliamep.gr/wp-content/uploads/2009/12/clandestino_policy_brief_comparative_size-of-irregular-migration.pdf Luettu: 30.7.2010
- Whitaker, Beth Elise (2002). *Refugees in Western Tanzania: the distribution of burdens and benefits among local hosts*. *Journal of Refugee Studies* 15: 4, 339–358.